

Nyilatkozat a szabadságuktól megfosztott személyek koronavírus (COVID-19) világjárvánnyal kapcsolatos kezelési alapelveiről

Kiadva 2020. március 20-án

(nem hivatalos fordítás)

A koronavírusos betegség (COVID-19) világjárványa különleges kihívás elé állította a hatóságokat az Európa Tanács minden tagországában. Kivételes és erőteljes kihívások jelentkeznek a szabadságelvonással foglalkozó helyek személyzetével szemben, mint a rendőrségi letartóztatási helyiségek, börtönök, bevándorlási fogvatartási központok, pszichiátriai kórházak és szociális gondozó otthonok, és minden olyan újonnan létesített épületek/zónák, ahol az embereket karanténba helyezik. A COVID-19 elleni hatékony lépések szükségességének elismerése mellett a CPT köteles figyelmeztetni minden érintett felet a kínzás, és az embertelen és megalázó bánásmód teljes tilalmára. Semmilyen védelmi intézkedés nem eredményezheti a szabadságuktól megfosztott személyek embertelen vagy megalázó kezelését. A CPT nézete szerint a következő alapelveket be kell tartania minden érintett, a szabadságuktól megfosztott személyekért felelős hatóságnak az Európa Tanács térségében.

1) Alapelvnek kell lennie, hogy a szabadságuktól megfosztott személyek egészségének és biztonságának megóvása érdekében minden lehetséges intézkedést meg kell tenni. Ezek az intézkedések a személyzet egészségének és biztonságának megőrzéséhez is hozzájárulnak.

2) A világjárvány elleni harcról szóló WHO irányelveket, és a nemzetközi irányelvekkel összhangban álló nemzeti közegészségügyi és klinikai irányelveket tiszteletben kell tartani, és teljes mértékben végre kell hajtani a fogvatartási helyeken.

3) Meg kell erősíteni a személyi állományt, szakszerű támogatást, egészségügyi és biztonsági védelmet, és kiképzést kell adni nekik, hogy képesek legyenek ellátni a feladatukat a fogvatartási helyeken.

4) Minden a COVID-19 terjedését megelőző, fogvatartottal szembeni korlátozó intézkedésnek jogi alapjának kell lennie, fokozatosnak kell lennie, tisztelnie kell az emberi méltóságot, valamint időben korlátozottnak kell lennie. A fogvatartott személyeket mindenre kiterjedően tájékoztatni kell az ilyen intézkedésről, olyan nyelven, amit megértenek.

5) Mivel a közvetlen személyi érintkezés elősegíti a vírus terjedését, ezért az érintett hatóságoknak arra kell törekedniük, hogy a szabadságelvonás helyett más lehetőségekre szorítkozzanak. Ez a megközelítés létszükséglet, főleg túltelíttség esetén. Továbbá a hatóságoknak törekedni kell az (előzetes) letartóztatás alternatíváinak kiterjedtebb alkalmazására, a büntetések átváltoztatására, a korábbi szabadításra és a próbára bocsátásra. Újra fel kell mérni a pszichiátriai betegek kényszerelhelyezésének szükségességét, az elbocsátást és a közösségi kezelésbe vonást, a szociális intézmények lakóival szemben is, ha ez megfelelő, valamint, ha lehetséges, a maximális mértékben tartózkodni kell a migránsok fogvatartásától.

6) Az egészségügyi előírások tekintetében, különös figyelmet kell fordítani a sérülékeny és kockázati csoportok speciális igényeire, mint például a már fennálló kórképpel rendelkező és idős személyekre. Ez többek között azt jelenti, hogy tesztelni kell őket a COVID-19-re, valamint biztosítani kell az intenzív ellátásukat. Ebben az időszakban a fogvatartottaknak további pszichológiai támogatást is kell nyújtani.

7) Bár elfogadható és indokolt, hogy a nem létszükségletű programokat felfüggesztik, de a fogvatartottak alapvető jogait a világjárvány alatt is tiszteletben kell tartani. Ez különösen vonatkozik a megfelelő személyi higiénia fenntartására (meleg vízhez és szappanhoz való hozzáférés) és a mindennapos szabadlevegőn való tartózkodásra (legalább egy órára). Továbbá a külvilággal való kapcsolattartás, így például a látogatás, korlátozását ellensúlyozni kell az alternatív kommunikációs eszközökkel (például telefonnal vagy internetes beszélgetéssel - VoIP -).

8) Izoláció esetén vagy karanténba helyezéskor, a SARS-CoV-2 vírussal fertőzött vagy annak gyanújában álló személy részére biztosítani kell a mindennapos, értelmes emberi kapcsolatot.

9) Az igazságszolgáltatási hivatalnokok által fogvatartott személyek alapvető eljárási biztosítékait (védőhöz, orvoshoz való hozzájutás, harmadik fél értesítése letartóztatásról) minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Óvatossági intézkedések (pl., hogy a tüneteket mutató személyeknek védelmi maszkot kell viselniük) bevezetése bizonyos körülmények között megkövetelhető.

10) A független monitorozások, - amiket többek között a nemzeti megelőző mechanizmusok (NMM-ek) és a CPT végeznek -, továbbra is a rossz bánásmód elleni elengedhetetlen biztosítékai. Az állam továbbra is köteles biztosítani, hogy a monitorozó szervek a fogvatartási helyekhez férjenek, ide értve azokat a személyeket is, akik vesztésgár alatt állnak. Ugyanakkor minden monitorozó szerv köteles figyelni a "ne árts" alapelvre, különösen akkor, ha idős személyekkel és korábban már más tünettel rendelkező személyekkel foglalkozik.